

Mas tednik

kulturno - politično glasilo

Koroški

svetovnih in domačih dogodkov

5. leto / številka 45

V Celovcu, dne 5. novembra 1953

Cena 1 šilling

POZORI NA 6. STRANI

NAGRADNA
SLIKANICA

Dr. Arthur Lemisch

Dne 29. oktobra je umrl na svojem posestvu v St. Vidu ob Glini bivši koroški deželni glavar dr. Arthur Lemisch.

V letih 1918 do 1921 je bil pokojni dr. Lemisch na čelu koroške dežele. On je tudi osebn vodil veliko politično zborovanje leta 1920 na Gosposvetskem polju tik pred ljudskim glasovanjem. Na tem zborovanju so bile dane koroškim Slovincem velike obljube popolne enakopravnosti v gospodarskem, kulturnem in političnem oziru. Te obljube je pokojni dr. Lemisch po plebiscitu z dne 10. 10. 1920 ponovil, ker je smatral za potrebno, da napram Slovincem v deželi in tudi napram svetovni javnosti poudari korektno stališče Koroške in Avstrije.

Ne bomo pisali o tem, kako se do danes obljube niso izvrševale, povedati pa moramo v tej zvezi mnenje, katero je zastopala še nedavno vodilna koroška osebnost. Izpolnjevanje Gosposvetskih obljub bi namreč ustvarilo v deželi znošno politično vzdušje med Slovinci in Nemci.

Leta 1927 je koroški deželni zbor ponovno izvolil dr. Lemisch-a za deželnega glavarja in sicer 15. junija. Gotovo ni slučaj, da so nemške stranke že na prvi seji, dne 14. julija 1927, stavile predlog o „Kulturni avtonomiji“ za koroške Slovence. Zdi se nam, da je zopet dr. Lemisch čutil potrebo, da se javnosti vsaj pokaže dobra volja, ki pa je bila takrat izsiljena od nemških narodnih manjšin v raznih evropskih državah.

Osnutek zakona o „Kulturni avtonomiji“ se seve v nobenem pogledu ni oziral na potrebe in življenjske razmere koroških Slovencev, marveč je bil v celoti prikrojen potrebam nemških manjšin. K temu osnutku je zapisal „Kor. Slovenec“ z dne 20. 7. 1927: „Smo načelno za kulturno avtonomijo, toda koroško manjšinsko vprašanje je poseben slučaj, ki se mora rešiti na poseben način. Predloženi osnutek se ne ozira na posebnosti Koroške, da bi se ohranil slovenski življenjski vsaj v mejah, v katerih živi sedaj. Sprejemljiv je za nemške manjšine, ki so nastale po vojni, ki so bile preje večinski in vladajoči narod, ki so samozavestne. V času tajne volilne pravice naj se od Slovencev, ki so bili stoletja tlačeni, zahteva, da se vpišejo v javen kataster.“

Koroški deželni zbor je določil posebno komisijo, ki naj bi se pečala s tem vprašanjem. Razumljivo je, da slovenski zastopniki niso mogli pristati na „Seznam Slovencev“, ki bi dajal vse možnosti političnega in gospodarskega pritiska.

Dvakratni poskus dr. Lemisch-a smo navedli. Ne moremo pa prezreti vzdušja, ki je vladalo tedaj v deželi. Izredno značilna je izjava visokega dostojanstvenika slovenskemu poslancu Poljancu leta 1921: „V dvajsetih letih Slovencev na Koroškem ne bo več.“ To izjavo so potrdili leta 1939 z drugimi besedami: „Slovensko vprašanje na Koroškem je rešeno“. Še celo leta 1948 smo slišali podobno trditev. Danes smemo vse kakor ugotoviti, da tudi nemški politični krogi vedno bolj prihajajo do prepričanja, da je le enakopravnost v političnem, kulturnem in gospodarskem oziru resnična osnova za reševanja narodnostnih vprašanj. Vsako nasilje rodi odpor in protisilo.

Tudi danes smo v podobnem položaju, kakor smo bili 1920 in 1927. Želeli bi in to v interesu obeh narodov in v interesu dežele same, da bi volja merodajnih bila močnejša od vzdušja, ki na žalost tudi še danes v veliki meri vlada v deželi.

Naj bi se današnji odločilni v deželi in državi spomnili večkrat na obljube na Gosposvetskem polju in naj bi se zavedali, da je njihova dolžnost napram slovenskemu pa tudi nemškemu narodu v deželi, da preidejo od obljub k dejanjem. Tako politiko pozitivnih dejanj v smislu narodnostnih zahtev koroških Slovencev narekuje politični položaj v svetu in je zato tudi samo taka politika v korist Avstrije.

Jugoslovanski obisk na Dunaju

Za sredi poletja napovedani obisk jugoslovanskega zunanjega ministra Koča Popoviča na Dunaju je moral biti takrat zaradi obolevnosti jugoslovanskega zunanjega ministra odložen na jesen. Zaradi važnih političnih vprašanj je moral pozneje jugoslovanski minister odpotovati v Ameriko, odkoder se je vrnil minuli teden v Beograd. Za ponedeljek, dne 9. novembra, je sedaj napovedan prihod ministra Koča Popoviča na Dunaj, kjer ostane po dosedanjih poročilih dva dni.

Točen spored razgovorov med jugoslovanskim zunanjim ministrom in člani avstrijske vlade še ni znan. Skoraj gotovo pa bodo v ospredju razgovorov gospodarska vprašanja. To je izjavil tudi jugoslovanski poslanik na Dunaju Dragomir Vučinič, ki se je mudil zaradi priprave jugoslovanskega obiska v Avstriji te dni v Beogradu. Poslanik je dejal, da bi želela jugoslovanska vlada doseči posebno trgovsko pogodbo za izmenjavo blaga med obmejnimi deželami, torej med Koroško in Štajersko na avstrijski strani in med Slovenijo in

Hrvatsko na jugoslovanski strani. Ta pogodba bi bila izven splošne jugoslovansko-avstrijske trgovske pogodbe.

Avstrijci bodo ob obisku jugoslovanskega zunanjega ministra gotovo poizkušali doseči nekatera izboljšanja v pogodbi o malem obmejnem prometu in verjetno tudi razširjenje te pogodbe.

Verjetno se bodo na Dunaju razgovarjali z jugoslovanskim gostom tudi o tržaškem vprašanju, v katerem bi želela Jugoslavija podporo Avstrije pri svojem predlogu o internacionalizaciji tržaškega pristanišča. Ker ima Avstrija v Trstu velike gospodarske interese, je gotovo bolj zainteresirana na tem, da je tržaško pristanišče mednarodno, kakor pa, da bi bilo to pristanišče v Italiji.

Po nekaterih časopisnih poročilih bodo govorili na Dunaju tudi o položaju koroških Slovencev. Ti naj bi dobili končno izpolnitev svojih upravičenih zahtev v taki meri, da bi moglo to zagotoviti čim boljše prijateljske odnose med obema narodoma v deželi in med obema sosednjima državama.

Odgovor Sovjetske zveze odklonilen

V torek, dne 3. novembra zvečer, je povabil sovjetski zunanji minister k sebi veleposlanike Združenih držav, Velike Britanije in Francije v Moskvi. Izročil jim je odgovor sovjetske vlade na povabilo vlad omenjenih treh držav na konferenco zunanjih ministrov „velikih štirih“. Ta konferenca naj bi bila dne 9. novembra v Luganu v Švici. Na tej konferenci naj bi govorili predvsem o nemškem, nato pa tudi o avstrijskem vprašanju.

Odgovor sovjetske vlade v času, ko to pišemo, še ni bil objavljen. Obsega pa odgovor 18 strani. Kakor pravijo poročila iz Washingtona, je tudi ta odgovor sovjetske vlade v glavnem odklonilen. Sovjetska vlada se namreč brani, da bi poleg vprašanja o Nemčiji razpravljali na tej konferenci tudi o avstrijski državni pogodbi. To vprašanje bi namreč želela sovjetska vlada reševati na navadni diplomatski način, to je med poslaniki vlad posameznih zasedbe-

nih držav v Avstriji. V svojem odgovoru verjetno ponovno predlaga sovjetska vlada, naj bi najprej konferenca štirih zunanjih ministrov reševala nemško vprašanje. Nato pa naj bi bila sklicana konferenca, na katero naj bi bila povabljena tudi komunistična Kitajska. Na tej drugi konferenci naj bi nato obravnavali vsa še nerešena mednarodna vprašanja, ki povzročajo spore med Vzhodom in Zapadom.

Nad takim odgovorom Sovjetske zveze so razočarani zlasti v Parizu, kjer so ravno zaradi odgovora sovjetske vlade tudi čakali na razpravo o Evropski obrambni zvezi v parlamentu. Ako je sedaj odgovor sovjetske vlade spet odklonilen, so s tem izboljšani izgledi za odobritev Evropske obrambne pogodbe v francoskem parlamentu. Vsled takega sovjetskega odgovora so padla namreč zadnja upanja za dosego sporazuma med zapadnimi zavezniki in Sovjetsko zvezo.

Novi zakoni o davkih

Avstrijski davčni zakoni so postali že cela znanost. Le malo je onih, ki se v tej „davčni znanosti“ še spoznajo. Tekom časa so bili namreč davčni zakoni spremenjeni, dopolnjeni in spet so bile spremembe zakonov spremenjene in dopolnili dopolnjevanja in spremenjena z različnimi spremembami in izjemami. Kdor se je le malo spoznal, je toliko časa iskal po teh spremembah in izjemah, da je našel za sebe prikladno določilo in — oproščen je bil prevelikega plačevanja davkov. Teh izjem so se še najmanj znali poslužiti mali davkoplačevalci in so zato tudi ti razmeroma največ plačevali.

Že zdavnaj je bilo rečeno, da so v izde-

NOBELOVA NAGRADA ZA MIR

Iz Osla na Norveškem sporočajo, da je z Nobelovo nagrado za mir za leto 1953 nagrajen ameriški general George C. Marshall, čigar ime je povezano z enim največjih gospodarskih podjetij v zgodovini, z Marshallovim načrtom.

Generalu Marshallu je bilo podeljeno najvišje odlikovanje za prizadevanje za mir zaradi organizacije velikopotezne gospodarske obnove po vojni razkrojene Evrope.

Hkrati z naznanilom Nobelovega nagrajenca za leto 1953, je bil naznanjen tudi nagrajenec za lansko leto, ki doslej ni bil proglašen. Ta drugi nagrajenec je Albert Schweitzer, alzaški humanist, zdravnik in človekoljubec.

lavi novi davčni predpisi. Čas izdelave pa je trajal tako dolgo, da že ni nikdo več v resnici verjel, da pride do novih davčnih predpisov. Za volitve je tudi finančni minister dr. Kamitz obljubil, da bo z novim proračunom stopila v veljavo tudi nova davčna zakonodaja. Vse izgleda, da bo ta volilna obljuba sedaj izpolnjena.

Po predlogu finančnega ministra je odobrila vlada nov predlog zakona o uslužbenem davku (Lohnsteuer). Ta predlog prinaša predvsem razbremenitev malih davkoplačevalcev. Razen tega odpravlja novi zakon celo vrsto (nad 20) izjemnih določil, ki so bila vnešena po raznih spremembah in dopolnilih v zakon o uslužbenem davku. Novi predlog zakona poizkuša tudi upoštevati manjšo davčno obremenitev družin z večjim številom otrok. Značilnost novega predloga zakona je, da je razmeroma enostaven.

V torek je odobril ministrski svet še predlog finančnega ministra o novem zakonu o obdavčenju obrti. Tudi ta predlog predvideva nekatera olajšanja za najmanjše obrtnike, ki brez tuje pomoči izvršujejo svojo obrt.

Po poročilih iz Bukarešte se je posrečilo rumunskim komunističnim oblastem zaje-
ti 16 protikomunističnih borcev (partizanov). Od teh jih je bilo 13 obsojenih na smrt, obsodbo so takoj izvršili.

DR. WALTER SCHREIBER
novi župan zapadnega Berlina je član krščansko-demokratske zveze (USIS)

K R A T K E V E S T I

V gornji Ziljski dolini so vsled zadnjih deževij narasle vode prestopile bregove in so povzročile veliko stvarno škodo.

V lanskem letu je bilo v avstrijskih elektrarnah proizvedenih 8117 milijonov kilovatnih ur električnega toka. Doma je bilo porabljenih 6200 milijonov kWh, v zamejstvo pa je bilo oddanih 1060 milijonov kWh.

Glavna skupščina Združenih narodov je podaljšala poslovno dobo visokega komisarja za begunske zadeve od 1. januarja 1954 dalje še za nadaljnjih pet let. Proti sklepu so bile države sovjetskega bloka.

V prvih devetih mesecih letošnjega leta je v tržaškem pristanišču od vsega uvoza in izvoza bila udeležena Avstrija z 80 odstotki prometa. Skupni promet tržaške luke pa je bil manjši kakor leta 1938.

Za omogočenje raznih gradbenih del za zmanjšanje brezposelnosti je bila uzakonjena leta 1952 doklada na pivo v višini 10 šillingov na vsak hektoliter piva. Ta doklada ostane tudi za leto 1954.

Po poročilih iz Londona je v Vzhodni Nemčiji več tisoč dobro oboroženih in dobro organiziranih protikomunističnih partizanov, ki zlasti poizkušajo poškodovati prometne naprave.

Od Alp pa do Sicilije so v Italiji silne povodnji povzročile veliko stvarne škode. Preplavljena so bila stanovanja, hlevi, kleti, polja, in ceste, utonilo je preko 100 ljudi.

Pri zračnih vojaških vajah vojnih sil Atlantske zveze v Severni Nemčiji so uporabili tudi novovrstno zažigalno bombo, ki je uničila vse v okolihu 200 metrov.

Turški veleposlanik v Združenih državah Feridun C. Erkin je svetoval Združenim državam, naj ustvarijo v Sredozemlju blok držav Srednjega vzhoda. Središče tega bloka bi bila Turčija.

S. 1. novembrom je bil vzpostavljen med Avstrijo in Jugoslavijo daljnopisni promet. Pristojbina za vsako triminutno zvezo je šil. 25.50.

SLOV. KULTURNO DRUŠTVO V CELOVCU

vabi

vse Slovence iz Celovca in okolice na kulturno prireditev, ki bo v soboto, dne 14. novembra 1953, ob 8. uri zvečer v Kolpingovi dvorani v Celovcu.

Na sporedu bo lepa ljudska igra v 5. dejanjih

„GOSPOD MORA BITI“

Igra je vzeta iz življenja, je poučljiva in bo gotovo vsakemu ugajala. Zato vas prav prisrčno vabi

o d b o r.

Sodobno urejen sanatorij V BELJAŠKIH TOPLICAH

Pred kratkim je nastal v Beljaških Toplicah nov sanatorij. Po iniciativnosti primarija gospoda dr. Lukeschitza je bila bivša gostilna Knes popolnoma preurejena in je bilo to poslopje spremenjeno v privatno bolnico.

Stavbeno mojstrska dela je prevzelo podjetje mestnega stavbenika Ruperta Sternath-a iz Beljaka, ki je vsa dela izvedlo z veliko solidnostjo.

Tesarska dela je prevzelo podjetje Josef Mueller

JOSEF MÜLLER

tesarski mojster

Malošče-Mallestig 100 - Telefon 5

iz Malošč. To podjetje je tudi izvršilo brezhibno tesarska dela pri novi šoli v Maloščah.

Krovska dela je prevzelo podjetje Möbler u. Co., kleparska dela pa podjetje Adolf Eder.

PODJETJE ZA VISOKE.
TALNE IN ŽELEZO-
BETONSKE ZGRADBE

Rupert Sternath

mestni stavbeni mojster

BELJAK-VILLACH, TREFFNER STRASSE 13 - TELEFON 46-98

TERRAZZO- IN PODOKNICNE PLOŠČE POLAGA INDUSTRIJA KAMENINE

GALL & CLEMENTSCHITSCH, BELJAK-VILLACH

Tvornica marmorja, umetnega kamena in terazzo-izdelkov

Telefoni: Beljak 50-20 in Treffen 13

Lastna lomilnica marmornega kamena

URADNE OBJAVE

Koroško deželno finančno ravateljstvo
Premestitev uradov finančnega urada
v Celovcu

Naslednji uradni prostori finančnega urada v Celovcu so bili premeščeni z dnem 3. novembra 1953 v Kempfgasse številka 2

(bivše upravno poslopje Austria-tobačne tovarne) pri tem pa dosedanj uradni čas za sprejemanje strank ni spremenjen:

Urad za uslužbeni davek in urad za doklade za otroke - Lohnsteuerstelle und Kinderbeihilfsstelle (doslej August-Jaksch-Strasse - baraka).

Oddelek za trošarino - Verbrauchssteuerabteilung (doslej Dr. Hermann-Gasse 3).

Ocenjevalni urad - Bewertungsstelle (doslej Benediktinerplatz 2).

Referat za povračilo prometnega davka pri izvozu - Umsatzsteuer-Ausfuhrvergütung (doslej Dr. Hermann-Gasse 3).

Urad za pregled malih podjetij - Kleinbetriebsprüfungsstelle (doslej Dr. Hermann-Gasse 3).

RAZGLAS

urada koroške deželne vlade o oprostitvi zemljiškega davka pri novogradnjah, pri dograditvi, nadgraditvi, pregraditvi in pri vgraditvi poslopij v smislu deželnega zakona LGBl. številka 24/1952 in v smislu zakona LGBl. številka 26/1953.

Z deželnim zakonom z dne 29. aprila 1952, LGBl. številka 24, so bile oproščene za dvajset let plačevanja zemljiškega davka novogradnje, dograditve, nadgraditve, pregraditve in vgraditve hiš, ki služijo stalno za stanovanja, vse to pa pod pogojem, da je končno delo v času od 1. januarja 1948, pri gradnjah

Vrtnarski arhitekt Walter Richter v Beljaku je okoli vsega poslopja pripravil zelene nasade, ki celotno sliko zelo poživijo.

V pritličju sprejme paciente velika in prostorna dvorana, katero je obložila industrija kamenin Gall

NACRTOVANJE NOVIH VRTOV

WALTER RICHTER

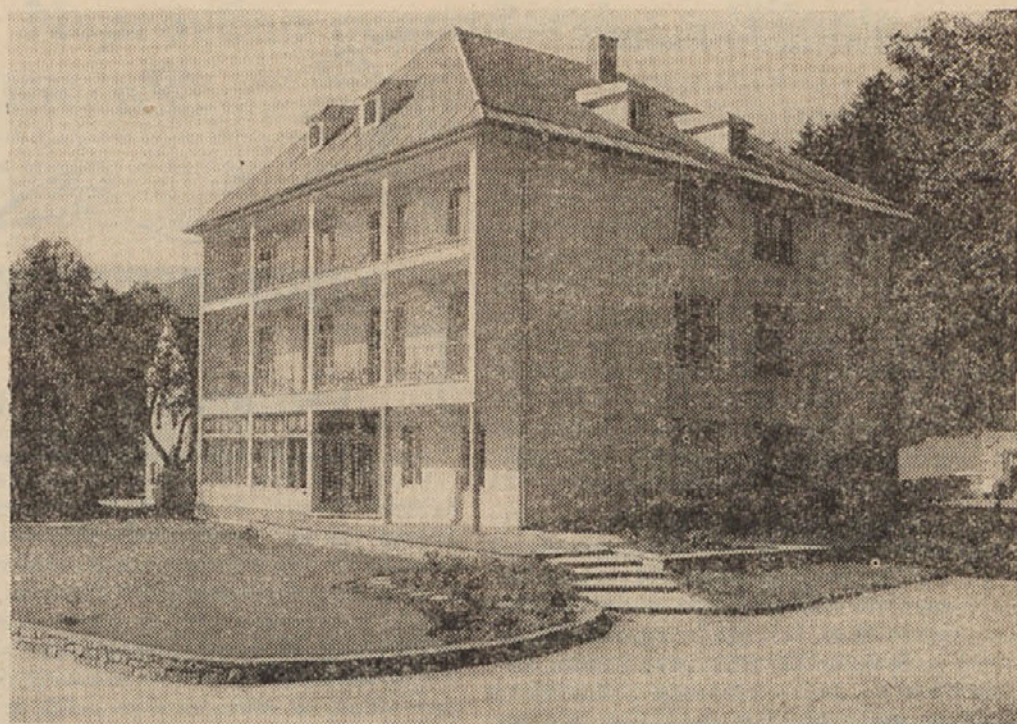
arhitekt za vrtnarstvo

BELJAK - VILLACH, Magdalener Strasse
(pred centralnim pokopališčem) Tel. 60-77

u. Clementschitsch s terazzo-ploščami, katere je imenovano podjetje samo izdelalo, po italijanskem načinu.

Po vsej hiši je napeljana centralna kurjava, ki jo je instaliralo podjetje Fritz Graf u. Co. iz Beljaka. To podjetje je izvedlo tudi vso vodno napeljavo, kakor tudi priključke medicinskih aparatov. Tudi podjetje Graf u. Co. je izvedlo večino instalacijskih del pri stavbi nove šole v Maloščah.

Podjetje Anton Krainer iz Beljaka je izvedlo in-

Staro gostilno je preuredil mestni stavbeni mojster Rupert Sternath v sodobno zdravilišče

kristiranje stopnic in v gornjih nadstropjih je to podjetje položilo terazna tla. Vsa dela so izvršena brezhibno in v veliko zadovoljstvo lastnika novega sanatorija.

Sobe imajo radio in telefon in so tako povezane z zunanjim svetom. Ta dela kakor tudi vse elektroinstalacije je izvedlo strokovno podjetje Anton Mayerhofer v Beljaku.

Slikarska in pleskarska dela sta opravili firmi Emil Mayer iz št. Ruperta pri Beljaku in Johann Neuhold v Beljaku. Izvršena dela obe firmi pripočajo.

Vsa steklarska dela je izvršila firma Heinrich de Roja v Beljaku jako okusno.

Za notranjo opremo hiše je poskrbelo podjetje Radlmayr, ki je dobavilo posteljnino in zastore. Podjetje je dobavilo vso opremo iz najboljšega blaga in v zelo okusnih vzorcih.

Tako je nastal po privatni iniciativi nov sanatorij, ki zaradi posebne notranje razdelitve in opreme omogoča operacije iz specialne in plastične kirurgije. V sanatoriju so tudi tople kopeli.

- dro -

Johann Neuhold

Delavnice za

SLIKARSKA, PLESKARSKA in
LASIRNA DELA

BELJAK - VILLACH, WIDMANNGASSE 10

DELAVNICE

ZA DEKORATIVNA
SLIKARSKA DELA

EMIL MAYER

ST. RUPERT PRI BELJAKU
ST. RUPRECHT b. VILLACH
Telefon 64-05

lem podani zakoniti pogoji za ugodno rešitev prošnje.

Tako je torej mogoče vložiti prošnje za oprostitev zemljiškega davka za novogradnje, za dograditve, nadgraditve, pregraditve in vgraditve poslopij, za katere je mogoče uveljaviti zgoraj omenjene pogoje, pri pristojnem finančnem uradu še do 31. decembra 1953. Po preteku tega roka ni nobene možnosti več za oprostitev zemljiškega davka za stavbe, za katere so drugače podani omenjeni pogoji.

Razen obeh zgoraj omenjenih slučajev pa je za naprej brezpogojno upoštevati roke, ki so določeni za možnost uveljavljanja pravice za oprostitev zemljiškega davka (tri mesece po pravomočnosti uporabnega dovoljenja).

Mestna občina Borovlje-Ferlach

Martinov živinski in kramarski sejem
Letošnji Martinov živinski in kramarski sejem v Borovljah bo v sredo, dne 11. novembra 1953.

Lang, I. r.
Župan:

Koroška zbornica obrtnega gospodarstva
Zavod za pospeševanje gospodarstva
Strokovni tečajji za frizerje v Celovcu in Beljaku
(Vodno kodranje, onduliranje, striženje)
Celovec: Začetek v ponedeljek, dne 9. novembra

Anton Mayerhofer

ELEKTRO-PODJETJE

BELJAK - VILLACH
Völkendorfer Strasse 78a
Telefon 45-12

Izvršuje vse elektroinstalacije

Ureditve za toplo vodo
Centralne kurjave
Sanitarne ureditve
Črpalne naprave

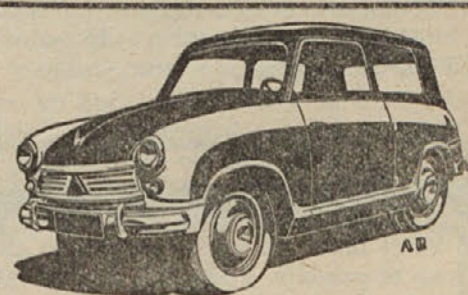
Fritz Graf & Co.

Beljak - Villach, Klagenfurter Strasse 15
Telefon 46-97

1953, ob 19. uri v zavodu za pospeševanje gospodarstva v Celovcu, Bahnhofstrasse 40/klet.

Beljak: Začetek v ponedeljek, dne 9. novembra 1953, ob 19. uri v strokovni šoli v St. Martinu.

Trajanje tečaja: po dva tedna, od ponedeljka do četrta, ob večerih. Za tečaja se je mogoče prijaviti še ob začetku tečaja.

LLOYD najcenejši nemški mali avtomobil

osebni avto \$ 39.800.-
postajni avto \$ 36.200.-
omarni avto \$ 35.000.-

AUTOHAUS RIVA

Celovec - Klagenfurt, Rosentaler Strasse 17,
telefon 31-91

PREPROGE
PREGRIJALA
OKRASNO BLAGO

TRGOVSKA HIŠA
BRUNNER

ima največji specialni oddelek na Koroškem. Tovarniške cene in kakovost firme Philipp Haas u. Söhne. Velikanska izbira.

PODLOGE ZA TLA
POHIŠTVENO BLAGO
Umetno PLASTIK-BLAGO

Prvi koraki v življenje

Kako srečna sta bila takrat atek in mamica, ko je naredil otrok prve omahujoče korake po sobi. Mamica ga je držala za ročice, atek pa ga je vabil k sebi. Nenadoma se je odtrgal od mamice in že je omahnil ateku v objem. Takrat sta bila srečna. Oko se jima je morda orosilo in nista govorila. Kaj neki sta mislila? Ali sta se zavedala, da je bil to prvi korak v življenje? Ali sta vedela, da ga bo sedaj treba, ne samo pri prvem, temveč pri vseh nadaljnjih korakih spremljati in varovati, da ne bo padel? Ali pa je bila njuna radost ob tem dogodku tako velika, da nista mislila, kaj vse pride njunemu otroku v življenju naproti?

Ta majhen družinski dogodek, ki je v srcih mamice in očeta tako lepo zapisan, ni samo navidezno pomemben. Če ga podrobneje premostimo, šele prav vidimo, kako pomemben je za vsakega in za vse. Koliko otrok je že namerilo svoje prve korake, koliko jih še bo. Kako neznana je prihodnost vseh teh malčkov, ki se zadovoljno nasmehejo, ko se jim je posrečilo zastaviti prvo stopinjo. Ko pa doraščajo in se množe njihovi koraki, ko se poslove od doma in gredo v šolo ali še pozneje, ko dorastejo, takrat morda vedo, kaj je bil prvi korak. Toda ne samo otroci, tudi drugi imajo svoje prve korake, ki so zelo pomembni.

Precej deklet je napravilo prejšnji teden v gospodinjsko šolo v št. Rupertu in št. Jakobu prvi in zelo važen korak v življenju. Tu bodo črpale iz dragocenega zaklada kmetijsko-gospodinjske znanosti, kar jim bo v poznejšem praktičnem življenju kot ženam in materam pomagalo prekorati marsikatero življenjske težave. Zato se bivše gojenke, ki so morda že pred leti zaključile tečaj, rade spominjajo na lepe, skupno preživete mesece v zavodu in ga še prav radi obiščejo. Tožijo pa, da so v življenju večkrat osamljene in da pogrešajo tesnejše medsebojne povezanosti. Iz te potrebe se je ustanovila meseca septembra „Zveza absolventk gospodinjskih šol“, ki naj bi bivšim gojenkam dala vse to, kar v njihovem življenju še pogrešajo. Na ustanovnem občnem zboru v št. Rupertu, dne 13. sept. 1953, je bila izvoljena za predsednico gđ. Milka Hartman, ki si je pridobila v kulturnem in gospodinjskem oziru mnogo zasluge. Tajniško mesto je prevzela gđ. Rezika Hobel. Pravila zveze so bila predložena pristojni oblasti, ki je pravila prejšnji teden potrdila.

Tako so se torej dekleta, ki so včlenjena v zvezo, prebudila k novemu življenju; zveza absolventk namerja prvi korak v novo neznano prihodnost. Ali imamo koga, ki nas bo na tej poti varoval, ki nam bo kot oče razširil roke, da se ne bomo udarile, če bomo slučajno padle? Ali imamo koga, ki nas bo kot ljubeča mamica bodril na poti, če bomo omahovale? Ali pa te, ki zvezo vodijo, res poznajo pot, ki bo najboljša in najvarnejša? Takšna in enaka vprašanja so premostrivala dekleta, članice kakor tudi odbornice zveze absolventk v sredo, dne 4. novembra, na posvetovanju v Celovcu, katerega se je udeležilo precejšnje število na delu zainteresiranih deklet. Razgovarjale smo se o kulturnem in strokovnem delu ter napravile načrte za prvo prosvetno sezono.

Kako hitro se človek ureže. Stopiš na cesto, posuto z debelim kamenjem in že godrnjaš, ker se ti zdi hoja po njej prenaporna. Zaviješ na mehko stezo in si misliš — ta je prava. Pred seboj vidiš lepo pot, ki te vabi. Vesel hodiš po njej, čeprav sam ne veš, kam te pripelje. Toda glej. Še parkrat na levo in nato hočeš na desno, pa ne gre. Poti ni več, pred teboj zija prepad. Kaj storiti?

Glejmo torej vsi, prav posebno pa tisti, ki nam kažete pot, da bomo hodili po pravi poti, četudi bo strma in kamnita.

Slovenske oddaje v radiu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji.
8. nov.: 7.15 Verski govor — Voščila in želje. —
9. nov.: 14.30 Tedenski pregled — Koroška lirika. —
10. nov.: 14.30 Zdravnik — Pogled po svetu. — 18.30 Klavirska glasba. — 11. nov.: 14.30 Za ženo in družino. 12. nov.: 14.30 Glasba na pihala. 18.30 Slovenska epika (I. del). — 13. nov.: 14.30 Zborne pesmi (Emil Adamič). — 14. nov.: 8.45 Za naše male poslušalce. — 15. nov.: 7.15 Verski govor — Voščila in želje.

LJUBLJANA (val 202.1, 212.4, 327.1 m)

Zdravstveni nasveti vsak torek ob 17.30. Kmetijski nasveti vsako nedeljo ob 15.30 — Vsak dan ob 19.00 na valu 327.1 m oddaja za inozemstvo.

Za našo mladino

IZ SLOVENSKEGA KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Gostovanje farne mladine iz Gorenč

SMIHEL PRI PLIBERKU

V nedeljo, dne 25. vinotoka, na praznik Kristusa Kralja, so gostovali v Sercerjevi dvorani igralci farne mladine iz Gorenč. Dvorana je bila polno zasedena, veliko ljudi se je moralo zadovoljiti s stojiščem. Prireditvi je prisostvovalo pet duhovnikov, šesti, preč. g. Pipp, pa je prireditve vodil. Rojak Mirko Brumnik je hotel svoje domačine videti na odru, zato je prišel iz Volšperka, kjer je za kaplana, v Šmihel. Prečastiti gospod p. Jakob Vučina pa je po shodu III. reda tudi hotel videti izurjene igralce iz Gorenč.

Preč. g. provizor Vilko Pipp so v pozdravnem govoru lepo označili namen prosvetnega dela, ki je nujno potrebno za našo nadaljnjo izobrazbo. Bodrili so nas, kako moramo po šolski izobrazbi vedno zopet gledati, da se še naprej izobrazujemo in tako negujemo našo duhovno rast. Mladi katoličani morajo vedno gledati, da se vedno bolj izobrazujejo in napredujejo v katoliški prosveti. Potem so vneti in goreči za vse dobro in lepo, potem ostanemo značajni in poštenji. Zato nas je govornik navduševal za katoliško prosvetno delo.

Po govoru je bila prva točka, to je rajanje po narodnih motivih. To so lepe deklice iz Gorenč prav lepo izpeljale. Vse naše priznanje in pohvalo so si zaslužile s tem rajanjem. Šopki, ki smo jih dobili, bi imeli biti podeljeni njim v priznanje. Nad vse lepo je bila podana simbolična vaja s petjem na čast evharističnemu Kralju po pesmi: „Ti o Jezus...“

Igra „Na Visokem“ ima stari motiv ženitovanja gruntrarjev, ki pa pri tem pozabijo na vse zapovedi. Kriva prisega in umor, vse jim pride prav, samo da dosežejo svoj cilj, povečanje svojega grunta. Duševno pa propadejo. Igralci so svoje vloge dobro podali.

V uvodnem govoru je g. govornik predvsem poudaril velik vzgojni in verski pomen verske igre, ki je v našem času tako primerna in pa tudi potrebna. Danes, na praznik Kristusa Kralja, je imela igra „Sv. Neža“ še svoj poseben pomen. Kristus Kralj zmaga nad poganstvom in si osvaja ple-

menita srca Rimljanov. Sv. Neža, vsa vneta za Kristusa Kralja, da svoje življenje za svojega nebeškega ženina in zametuje vsakega drugega. Po svoji čistosti pa vodi svoje sovrstnice h Kristusu. Tudi ta igra je bila dobro podana.

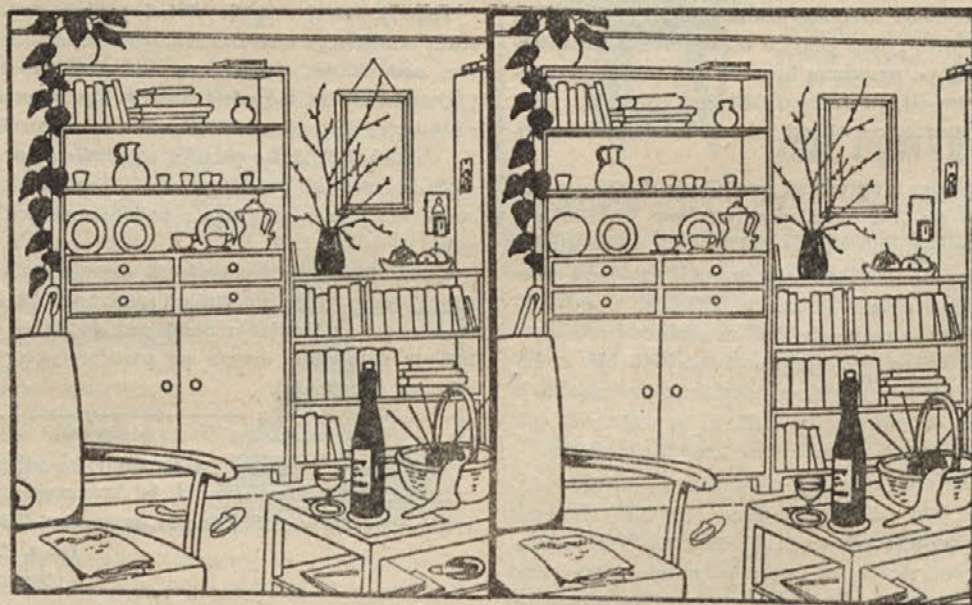
Vso pohvalo in zahvalo ter priznanje pa velja požrtvovalnemu gospodu provizorju Pippu za ves njihov trud in delo, da so mogli toliko igralcev zbrati okrog sebe in nastopiti težko pot gostovanja in to še v središču Podjune, v Globasnici in v Šmihelu, kjer so bili že nekdanji odri in dobre prireditve. Za ta pogum vse naše priznanje. Goričani, le pridno stopajte naprej po tej poti prave katoliške izobrazbe. Na svidenje kmalu zopet v Šmihelu!

V GLOBASNICI

Kakor Šmihelčani, smo tudi Globašani mogli videti pri Šoštarju na našem odru prvič igralce iz Gorenč. Spored je bil isti kot v Šmihelu, najprej govor, nato rajanje po narodnih motivih, sledili sta lepi in poučljivi igri „Na Visokem“ in „Sv. Neža“, ob koncu pa so nam pokazali še simbolično vajo „Ti, o Jezus...“. Ker že poročilo iz Šmihela opisuje natančno vsebino iger, kulturne prireditve kot takšne mi ne bomo omenjali. Pač pa bi izrazili zahvalo vsem igralcem, kakor posebej še g. župniku Pippu, vodju farne mladine, za lepo uspešno gostovanje. Kakor vedno, tako je bila tudi tokrat naša prosvetna dvorana polna. Z zanimanjem smo zasledovali izvajanja igralcev in plese zavrnih gorenških dečl.

Zavedamo se, da je treba doprinesiti za gostovanje precej truda in marsikatero žrtev, toda toliko lepša je ta zamisel, če gostovanje lepo uspe. Velikega pomena in zelo razveseljivo bi bilo, če bi se v prihodnosti igralci naših prosvetnih društev in farnih mladine z gostovanji večkrat menjali. Ob takšnih prilikah bi se lahko medsebojno bolj spoznali ter bi se s skupnimi močmi poglabili v naše kulturno delo, ki nam je že odprlo vrata v novo prosvetno sezono. Gorenčani, razumemo vaše težko stališče v vašem kraju, toda pogumno naprej in kmalu na svidenje!

NAGRADNA SLIKANICA

I. Soba s pohištvo

Recimo, ta oprava se vam dopade, ste morda sami in iščete res sobo? Katero od teh dveh bi vzeli? Sobi, ki ju vidite na sliki, namreč nista obe enaki. Razlikujeta se po 8 posameznostih in te majhne razlike morate najti, predno se odločite, katera od teh dveh sob vam bolj ugaja.

II. Uganka

Beseda prva — znan svetnik, ki god njegov v marcu se praznuje;

A druga — Istre vrli stanovnik.

Če v tretjo združiš pa oba, beseda da ti pesnika, ki pel je naše zemlje kras, in ji oznanjal lepši čas.

III. Vprašanja:

1. Ime in višina najvišje gore na svetu?
2. Katerega leta so znašli film (posnetek in projekcija) in katerega leta zvočni film (Tonfilm: Vogt, Engl in Masolle)?
3. Kateri slovenski pisatelj je spisal roman „Pod svobodnim soncem“?
4. Iz koliko okrajev (število in imena) sestoji Koroška?
5. Kako se imenujejo glavna mesta Švice, Norveške in Avstralije?
6. Kateri nemški cesar je bival tudi na Koroškem in je govoril tudi slovensko?

Rešena vprašanja je treba poslati najkasneje do 14. novembra v pismu ali na dopisnici na naslov: uredništvo „Naš tednik-Kronika“, Klagenfurt, Viktringer Ring 26.

MLADINA PIŠE:

Iz Kotelj na Uršljo goro

Lepo nedeljsko popoldne je, žene nas ven v naravo. Oslabljeni žarki jesenskega sonca nam prijavljajo vplivajo dobrohotno na naše razpoloženje. Kam naj se obrnemo? Na severozapadu se dviga Brinjeva gora, visoka nekaj čez 1000 m., na severovzhodu pa Tolsti vrh, ki se nadaljuje v Selovcu. Na jugovzhodu se dviga Uršlja gora, na jugozapadu pa vrhovi Pece. Vmes se vije Meža kot ostanek starih časov, ko je bila vsa Mežiška dolina jezero.

V vznožju Uršlje gore ležijo Kotle s Preškimi vrhom, kjer je bival veliki slovenski epik Prežihov Voranc — Lovro Kuhar. Tu je preživel svoje zadnje dni in ustvarjal. Hišica stoji malo na višini, tik pod Preškimi vrhom. To je majhna, preprosta zgradba z lepim razgledom. Pred hišo na klopci je Voranc posedal in pisal o slovenskem kmetu, o delavcu in o nemškem oderuhu. Njegov oče je bil preprost najemnik in ni imel dovolj sredstev, da bi ustrežal ukaželnemu sinu Vorancu, moral je zato ostati doma. Svojo prvo črtico „Pijance“ napiše leta 1909 in jo pošlje Zofki Kvedrovi, znani slovenski pisateljici. Ogromno veliko je bral in je samo s tem tako napredoval. Šel je na Dunaj, kjer je obiskoval višjo zadržno šolo. Tu ga je doletela prva svetovna vojna. Bil je vpoklican k vojakom, je pa od tam pobegnul in so ga zato zaprli.

Znane so njegove črtice „Boj na Požigalniku“ in „Povesti“. Prežih hoče s to povestjo povedati, kako velik je boj koroškega kmeta za vsakdanji kruh. Kmetje morajo iti v tujino, vidimo tudi odnos med revnimi in šolo. Pripoveduje v preprostem slogu, uporablja tudi nekaj besed iz narečja.

Njegova najboljša povest je vsekakor „Samorastniki“. Ta povest je obširna. Znana so še dela: „Požganica“, „Jamica“, „Borba na tujih tleh“ in „Od Kotelj do Belih vod“. To je potpisno delo, ki ga je napisal leta 1946.

Tako smo se malo ustavili pri Prežihovem Vorancu, sedaj pa nadaljujmo našo pot. Ne daleč od Prežihovine leže „bele“ Kotleje z znanim Rimskim vrelcem. Če bi šli v to smer, bi v dveh urah dospeli v Sele, kjer biva kot župnik in dekan naš veliki pisatelj Ksaver Meško, star že 79 let. Vendar odložimo obisk v Sele na drugič, danes pa se obrnimo proti Uršlji gori. Pot se vije vedno bolj in bolj strmo navzgor, dokler ne pridemo do prve postojanke — do smučarske kočice. Ta stoji na višini 800 m, od koder se nam nudi lep razgled proti Strojni in Mežiški dolini.

Pot se vije zopet navzgor, strmo in položno in marsikatera kaplja zmoja nam stopi na čelo, nas pa obdaja zelen smrekov gozd. Majhen potoček nam dela kratek čas. Na desni in levi tličijo v hribovih posamezne kmetije. Čez dve uri dospemo na kraj, kjer poneha gozd in se začnejo pašniki, bližamo se vrhu. Po trupadopolnem potu zagledamo kočico in cerkev sv. Uršule. Tu si nekoliko oddahnemo in se razgledamo. Mrzla sapica pihlja z vzhoda in nas sili, da se bolj oblečemo. Na zahodu se nam odpira pogled na Smrekovec, Raduho in Pece, na vzhodu na dolgi greben Pohorja, ki se že pogreza v noč, na severu na Strojno, Brinjevo goro, Svinjsko planino in Tolsti vrh. Na severozapadu pa nam obični pogled na lepi Podjunijski dolini s Pliberkom, Šmihelom, Globasnico in Klopinski jezerom. Zadnji žarki zahajajočega sonca se odbijajo od vrhov Pohorja, Pece in Strojne — bližamo se noč. Kakšna tišina je tu v tej samoti. Cerkevica sv. Uršule se mračno dviga iznad kupov kamenja.

Dolgo še sedimo na klopi pred kočico, si ogledujemo naravo in občudujemo lepoto naše Koroške. Ob razmišljanju prehaja mrak v popolno temo in prve zvezde zamigljajo na razprostranem nebesnem svodu. Vetrčki veje vedno hladneje in nas opominjajo k počitku. Doline, hribovi in gore, potoki ter reke se pogrežajo v temo, le tu in tam odsev lučice ali vozila. Beli oblaki se pojavljajo na nebu in zakrijejo to ali ono lučico neba. Mogočno se blešči Veliki voz s severnico, dalje Orion in Kasiopeja. Tudi Plejade ostanejo nepokrite. Toda čas je, da se odpravimo v naša prenočišča, da bomo zjutraj lahko vstali z novimi močmi.

Nagrade:

1. Nagrada: Lepa knjiga „Slovenska kuharica“, ki stane sicer 100.— šil. in knjiga „Iz mladih dni“ od Finžgarja.
2. Nagrada: Kolekcija Mohorjevih knjig (Koledar, Sveti molk — večernice, Domači zdravnik, Junakinja apostolata).
3. Nagrada: Album Koroške, Tabor, Prekleta kri, V kraljestvu lutk — Cmokec poskokec, Rotija, Sin mrtvega, Jamnik, Država med gorami.
4. Nagrada: Album Koroške, Tabor, Prekleta kri, V kraljestvu lutk — Cmokec poskokec, Rotija, Sin mrtvega in Jamnik.

Za prvo nagrado je treba rešiti vsa vprašanja, torej I, II in III. Če bomo sprejeli več pisem, bodo imela rešena vprašanja z boljše kvaliteto prednost.

Tudi kmetom — doklade za otroke

V torek, dne 27. oktobra, ob 9. uri je bila v sejni dvorani Kmetijske zbornice v Celovcu skupna seja agrarno-socialno-političnega in pa glavnega odbora Kmetijske zbornice.

Sejo je začel načelnik odbora Trausnig. Poudaril je najprej važnost seje, na kateri naj bi obravnavali predvsem otroške doklade za samostojno zaposlene v kmetijstvu, nadalje pa starostno zavarovanje za samostojne kmetovalce.

Referent Windisch poroča, da je v Avstriji 395.000 kmečkih otrok pod starostjo 15 let. Na vsak kmetijski obrat pridejo povprečno trije otroci. Brez otrok je 193.000 družin, z enim otrokom jih je 83.000, z dvema otrokoma 29.000, s tremi otroki 12.000, s štirimi 5.000, s petimi 2500, s šestimi otroki in več otroki je 1600 družin. Če izpustimo doklade za enega otroka, bi znašale doklade skupno 253 mil. šilingov. Otroci do 15. leta naj bi dobili doklade. Vprašanje je, do katerega leta naj bi dobivali doklade, vprašanje je tudi, ali naj bi dobivali že za enega otroka, ali za drugega, ali še-le za tretjega. Tudi ni jasno, ali naj dobijo podporo otroci vseh kmetijskih obratov in če je kaka meja med velikimi in malimi. Važno je tudi vprašanje, kje dobiti vsoto 253 milijonov šilingov. Navedel je nato, da je v Avstriji na višjih šolah vpisanih 25.815 študentov. Le 25% od teh so otroci staršev s samostojnimi poklici, iz kmetijstva pa jih je samo 3.2 odstotka, kar je porazno malo. To je znak, da kmet nima več denarja, da bi dal svoje otroke študirat.

Predsednik kmetijske zbornice Gruber, zagovarja načelo, naj bi bile priznane tudi kmetom doklade za otroke vsaj od 2. otroka naprej. Nadalje poudarja, da bi moralo sicer za starostno zavarovanje tudi kmetijstvo samo prispevati, nikakor pa ne more plačati kmetijstvo nad 250 mil. šilingov. Zato bi morala del prispevka prevzeti dr-

veliko nazaj dobili. Tukaj so torej na slabem tisti, ki nimajo otrok in pa velika posestva.

Zbornični svetnik Waschnig zagovarja enotno ureditev. Tudi drugi poklici dobijo doklade za vsakega otroka, zato razlika ne bi bila umestna. Naj dobijo tudi kmetje doklade za vse otroke. Tudi na zgoraj naj z ozirom na starost otrok ne bi bilo razlike, da je omogočeno tako tudi kmetu šolanje njegovih otrok. Naj dobi tudi kmet možnost, da da svojega otroka študirat. Saj imamo zelo malo kmečke mladine v šolah. Tudi zbornični svetnik Mayerhofer zagovarja, naj bo ureditev otroških doklad urejena tako, kakor je za druge stanove.

Pri glasovanju so vsi enotno za predlog, da se priznajo tudi v kmetijstvu otroške doklade, in sicer tako, kakor je to urejeno pri drugih poklicih.

Starostno zavarovanje

Gospod Windisch poroča, da se je kmetijska zbornica že leta 1948. bavila s tem vprašanjem. Na podlagi študiranja in razprav so nastali trije predlogi, ki pa so vsi precej enotni. Glavno vprašanje je, kako visoko bi bilo breme, ki bi ga moralo in moglo kmetijstvo prevzeti. Končno so vsi za to, da starostnega zavarovanja ne bo mo-

Ttaktor olajšuje delo
Kmetijska zbornica
daje posojila.

Pojasnila pri

NIEMIEZ & RIEPL
kmetijski stroji in popravilnica
VELIKOVEC — VÖLKERMARKT

goče še v celoti izvesti. Obdavčen naj bi bil znesek za davčno osnovo (Steuermessbetrag) za 300 procentov. Predsedniška konferenca kmetijskih zbornic z dne 27. 9. 1953 je sklenila, naj bi to vprašanje odložili do časa, ko bo kmetijstvo zmožno prevzeti to breme, ker država gotovo ne bi bila pripravljena dodajati. Zato bi moralo kmetijstvo samo nositi to breme, kar pa je danes nemogoče. Najprej bi bilo treba cene v kmetijstvu tako ustaliti, da bi bil kmet za svoje delo tudi primerno plačan.

Zbornični svetnik Steiner pravi, da je danes okrog 129.000 preužitkarjev. Od teh jih ima že kako starostno rento 29.000, torej jih ostane za starostno podporo okrog 100 tisoč.

Zbornični svetnik Ogris zagovarja mnenje, da bi bilo treba začeti najprej s starostnim zavarovanjem posestnika na kmetiji in njegove žene. Mesečno naj bi dobil preužitkar okrog 100.— sil. To bi bilo mogoče vendarle zmogljivo za kmetijstvo. Če pa kmeta s plačili preveč preobložimo, se bo končno kmet ob teži plačil zgrudil in bo propadel.

Pri glasovanju je predlog za uvedbo starostnega zavarovanja sprejet soglasno, toda s pristavkom, naj bi konferenca predsednikov kmetijske zbornice proučila vse možnosti, kako to zavarovanje izvesti, da ne bi plačila bila prevelika obremenitev za kmeta.

Nepravilno gospodarsko mišljenje

Na splošno so ljudje prepričani, in gotovo tudi bralci teh vrst, da se je pri hudih nevihtah na podeželju treba zateči v nizke listnate gozdove ali še boljše v zaprte prostore. Tam smo varni pred strelo. Tako je mišljenje, vendar pa so najnovejši izsledki

ŠE NIKOLI TAKO UGODNO!

- Blago za pohištvo
- Zaves
- Preproge
- Posteljnina

Radlmayr, Beljak-Villach Postgasse 3

pri proučevanju bliska in strele dokazali, da je vsaj 80 odst. žrtev strele v zaprtih prostorih, v sobi, in da jih je veliko bilo ubitih ali ranjenih od strele, ko so spali v postelji.

Takih zgledov imamo še veliko. Če bi jih pripovedovali, bi se vedno bolj čudili, kako moremo verjeti raznim pripovedovanjem kar tja v tri dni, ko se vendar kmalu pokaže, da je to vse zmotno.

Pa tudi v gospodarskem življenju, kjer bi pričakovali mnogo več resnosti, so znani taki predsodki in taka napačna mišljenja. Ker smo ravno prejšnji teden imeli teden oglašanja v časopisju, hočemo izriniti to priliko in hočemo čisto na kratko nekaj povedati o tem napačnem mišljenju v gospodarstvu.

Večkrat pravijo kupci in tu pa tam celo trgovci: Dobro blago se samo hvali, dobro blago si samo poišče kupca in za dobro blago torej ni potrebno nobeno oglaševanje, nobeno inseriranje v časopisih. Večkrat naletimo tudi na trgovca, ki sicer oglašja, vendar pa že v oglasu samem pripominja: Moje blago je moja najboljša reklama! Ta trgovec je pri takem oglaševanju popolnoma pozabil, da je tak njegov način oglaševanja že sam po sebi oglas, čemur bo gotovo pritrnil vsak bralec. Ako bi namreč tega stavka v oglasu ne navedel, bi nihče ne vedel, da ima ta trgovec dobro blago.

Ako kdo misli in ako je prepričan, da si dobro blago samo najde kupca, naj bi ta tudi povedal, kako bi bilo mogoče po naših župnijah nabrati take vsote, ki grejo v težke tisočake in sto tisoče, in s katerimi smo v zadnjih letih kupili tako veliko število zvonov, ako ne bi imeli ljudi, ki so prispevke za zvonove nabirali. Ako ne bi župniki

nedeljo za nedeljo oznanjali s prižnic, naj verniki zbirajo za zvonove, naj darujejo za popravilo cerkve, ali mislite, da bi ljudje sami od sebe kaj dali? — In ako si hočemo postaviti nov društveni dom! Ali mislite, da boste dobili denar za to brez propagande, brez vsakega pripovedovanja, kako potreben je dom, kako potreben je oder in kako potrebna je dvorana? Ali mislite, da bodo ljudje kar sami od sebe spoznali vse te potrebe? Pa tudi, če bi ljudje to potrebo spoznali, ne bi sami od sebe veliko darovali, ako ne bi bilo v fari agilnih deklet in fantov, mož in žena, ki o tej potrebi vedno znova pripovedujejo?

Ravno tako pa potrebuje propagando tudi dobro gospodarstvo, proizvajalec in trgovec, da moreta svoje proizvode prodati. Potrebuje pa tako propagando tudi potrošnik, to je kupec, da je čim bolj poučen o vsem, kar potrebuje za vsakdanje življenje. Kupec hoče vedeti, kaj mu ta ali oni trgovec nudi, kakšno je blago in koliko to blago stane. Šele nato se odloči, kaj bo najbolje kupil za svoj težko prisluženi denar.

Vse lepo in prav, boste rekli, toda oglaševanje je drago, stane mnogo denarja in zato podražuje blago. Brez stroškov za oglaševanje bi mogel trgovec blago bolj poceni prodati in vi bi mogli bolj poceni kupiti. Toda to mišljenje je napačno, ta sklep ne drži.

Premislite samo tole: Ali bi trgovec, ki vendar predvsem misli gospodarsko, izdal denar, ako to ne bi bilo nujno potrebno? Ali si morete misliti, da so na vodilnih mestih velikih gospodarskih podjetij, ki so nam dobro znana ravno zaradi svojega oglaševanja v vseh časopisih, da so pri vodstvu teh podjetij torej ljudje, ki razmetavajo drag denar in silne vsote denarja za brezkoristno oglaševanje? V resnici pa ravno oglaševanje pripomore do onega velikega prometa, ki znižuje proizvodne stroške in zato tudi znižuje ceno. Masovna prodaja pa spet omogoča zaradi večjih dohodkov obširno oglaševanje, ne da bi vplivalo na zvišanje cen. Znesek, ki odpade na vsak posamezni del blaga zaradi izdatkov za oglaševanje, je namreč tako malenkosten, da ne more vplivati na zvišanje cene. Zato pa je tudi pravilno načelo, ki pravi:

Oglaševanje večja promet — večji promet pa znižuje cene!

Brave, laki, firnež, obloge za tla, krtače, milo dobro in najceneje pri

Farben-Kittel

Celovec-Klagenfurt, Priesterhausgasse 1

žava. Tudi zbornični svetnik Ritscher zagovarja otroške doklade, ki naj bi bile priznane za vse otroke brez ozira na starost. Prispevke naj bi v večji meri plačevali predvsem oni, ki nimajo otrok.

Zbornični svetnik Ogris: „Načelno sem za otroške doklade, ker nikakor ne gre, da se kmetijstvo tudi v tem oziru zapostavlja. Vendar je treba upoštevati, da je naš mali kmet že danes s plačili in raznimi dajatvami preobremenjen in ne more prevzemati še več novih plačil. Zato bi bilo treba najti možnosti, da se dobi kritje za potrebne doklade iz drugih državnih virov.“

Zbornični svetnik Steiner pripominja, da pride denar, ki bi ga plačevali kmetje za omogočenje otroških doklad nazaj v kmetijstvo.

Predsednik Gruber pravi, da bi bilo mogoče dobiti kritje s 100-procentnim obdavčenjem zemljiškega davka. Mali kmetje bi pri tem malo plačali, če pa imajo otroke bi

NAJLEPŠE DARILLO ZA

Božič, Miklavža in vsako priliko

Slovenska kuharica

XI. izdaja
S. M. F. KALINSEK

Knjiga obsega 750 strani z lepimi slikami. — Slovensko kuharico naročite pod naslovom „Kranjski Janez“, Naš tednik — Kronika, Celovec, Viktringer Ring 26.

Praktična kuharica

VI. izdaja
PAVLA ZAKONJSEK

Knjiga obsega 270 strani in ima bogato izbiro z nasveti in navodili. Praktično kuharico naročite pod naslovom „Kranjski Janez“, Naš tednik — Kronika, Celovec, Viktringer Ring 26

Po življenju, ki je bilo izpolnjeno z delom in ljubeznijo do domovine, je za vedno zaprl svoje oči gospod

Dr. jur. Arthur Lemisch

kmetovalec in gozdni posestnik v Kölnhof-u, A. H. innsbruškega akademskega društva „Suevia“, bivši deželni glavar

v četrtek, dne 29. oktobra 1953, ob 19. uri, v 88. letu starosti.

Truplo pokojnika je bilo blagoslovljeno v ponedeljek, dne 2. novembra, ob 10.30 v Kölnhof-u pri Št. Vidu, pogreb pa je bil po pokojnikovi želji ob 15. uri na gorskem pokopališču pri Dreifaltigkeit am Gray.

Št. Vid na Glini, Celovec, dne 2. novembra 1953.

Dipl.-Ing. Walther Lemisch, nečak
v imenu vseh sorodnikov in prijateljev

Kochbücher, die nichts kosten!
Was sich jede Hausfrau wünscht...

Tu jih imate, nove König-ove kuharske knjige! Sijajna zbirka vseh König-ovih receptnih slikanic. Knjiga št. 1: torte in priziki; knjiga št. 2: deserti, kavino in soljeno pecivo; knjiga št. 3: drobno pecivo.

Vsako teh knjig dobite za 50 praznih vrečic tu poleg označenih König-ovih proizvodov pri trgovcu ali direktno pri König-u v Beljaku. Navedite natančno, katero knjigo želite.

SUDEXPORT E. JOSIPOVIČ

TRST, VIA MAZZINI 15

Največje podjetje za

DARILNE POŠILJKE

V treh letih je bilo odposlano nad 100.000 pošilk. Zahtevajte cenike za živila, tekstilno blago in druge potrebščine.

V AVSTRIJI NAS ZASTOPA: DR. E. HRASNICA, WIEN IX. Universitätsstraße 4/8.

Foto-kamera na obroke Vas čaka pri **Foto-Kofler** BELJAK - Bahnhofstraße 15

Voljo živo da SCHLEPPE-PIVO

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT PRECHTL

Od 6. - 9. XI. „Trommeln der Wildnis“
 Od 10. - 12. XI. „Der Greifer“

STADTTHEATER

Od 6. - 12. XI. „Anna“

MALI OGLASI

GUMMIHAUS Wiedner, Celovec-Klagenfurt, Bahnhofstrasse 33. jave, vodovodne napeljave AN-jave, vodovodne napeljave AN-

Dr. Maria Nagele Velikovec ordinira za vse bolniške blagajne. Zamenjam pohištvo za smrekov mizarski les vseh debelin Rudolf SLAMA, Celovec St. Veiter Str. 15. Gumijasti škornji, delavski čevlji najceneje v trgovini s čevlji **NEUNER - Klagenfurt**

„ADRIA-Getränke“ R. in K. Barišič Ebental-Zrelec, prvotrazredno žganje pijače **PLAVEGA JADRANA**

Hišne črpalke (pumpe), polnoavtomatske od 8. 3050. - Ročne črpalke, gnojnične črpalke, namakalne priprave, vodovodne cevi. Brezplačna strokovna posvetovanja. Hubert Hofer, Celovec-Klagenfurt, Getreidegasse 7-8.

Sanitarne naprave, centralne kurjave, vodovodne napeljave **ANDLINGER**, Celovec, Adlegasse, telefon 20-52. Strokovni nasveti in brezplačni proračuni. Dobave po tovarniških cenah. Električne črpalke. Vse na zalogi.

Damska frizerka Matilda Zotter, Celovec, Salmstrasse 3.
 Flanele, barhenti, molino, zavese, nogavice najceneje pri **KASSIG**, Celovec, Marktplatz.

Vodilna trgovina za matracni gradl, blago za pohištvo, polnilni material, juto, oprtnice, motvoz, juto za dekoracije **NEDELKO**, Celovec 8.-Mai-Strasse 11.

ZARADI PREUSMERITVE PRODUKCIJE bomo izmenjali naše stroje

PRODAJAMO

po ugodnih cenah (tudi na obroke):

- 3 stružnice, med temi 1 VÖST z 1.500 mm stružne dolžine, vse s prizmatično strugo, natezno-vodilno vreteno in Nortonova omara
- 1 horizontalni rezkalni stroj, velikost mize 650x200, s 5 miznimi premiki
- 1 stružno-rezkalni aparat kompletni z motorjem in delnim kolutom za rezkanje zobatih koles, zareze itd. na stružnici (tvorniško nova)
- 1 mali radialni vrtni stroj, 750 mm razloženja, švedski fabrikat (tvorniško nov)
- 3 vrtni stroji, med temi 1 stoječ stroj, ca. 800 kg težek
- 2 žagi za mrzlo žaganje, od tega 1 hidravlična
- 1 varilni pretvornik, Brown-Boveri, 180 ampérov
- 1 avtogeni rezilni stroj, znamke „Quicky“ (skoraj nov)
- 1 kadilnica, ca. 700x300x180 mm (tvorniško nova)
- 1 acetilenski razvijalec (Zinser, Ebersbach, Württemberg), 4 kg vsebine
- 1 ročne škarje na vzvod, 120 mm rezilne dolžine, 8 mm rezilne jakosti
- 1 brusilni čar s stojalom
- 1 vojaška kovačnica z električnim puhalnikom
- 1 tračna žaga, 400 mm premer valja, z vgrajenim motorjem
- 1 kombinirani naravnalni stroj s krožno žago, 3300 mm širok
- 1 enosni priklopnik s kimpcežem (tvorniško nov)

NUJNO ISČEMO

- Malo revolver-stružnico, ca. 40 mm izvrtine
- 1 stružnico, 2000 mm stružne dolžine
- 1 horizontalno vrtno napravo, 65 do 80 mm premer vretena
- 1 radialni vrtni stroj, z vsaj 1000 mm razloženja
- 1 vertikalni rezkalni stroj, 600 do 800 mm mizne dolžine
- 1 vertikalni rezkalni stroj, ca. 1700 mm mizne dolžine oz. z vsaj 1300 mm giba mize
- 1 univerzalni rezkalni stroj, ca. 800 mm mizne dolžine, opremljen tudi z vertikalno rezkalno glavo.

Kupimo samo moderne stroje

LINDA-WERK

Beljak - Villach, Behringstrasse (Industriegelände), telefon 66-36, telefon stanovanja 66-37

...für alle

also auch für größere Kinder, enthält Milch alle Nähr- und Wachstumsstoffe in natürlichster Zusammensetzung. Weil aber Kuhmilch im zarten Kinderemagen viel zu grob gerinnt, mischt man sie, um sie leichter verdaulich zu machen, zu einem köstlichen Milchkafee mit

Kathreiner

V imenu vseh sorodnikov sporočamo globoko užaloščeni žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče, brat, stari oče in tast, gospod

doktor iur.

Walter Rittler

posestnik

umrl mirno v Gospodu v nedeljo, dne 25. oktobra 1953, po dolgi bolezni, ki jo je prenašal z veliko potrpežljivostjo.

Grad Greibenegg, Voitsberg, Celovec, Buenos Aires, Boston, dne 26. oktobra 1953

Louise Rittler-Sargeant

dr. iur. Hugo Rittler, dr. phil. Walter Rittler, dipl.-ing. Rudolf Rittler, Mary Louise Rittler

Mathilde grofica Festetics

Elisabeth, Monica, Maria Louise, Barbara, Wolfgang, Christina

Dorothea, Laine, Gusti in Elisabeth Rittler

1000 oči strmi

nad izbiro, katere na Koroškem še nikdo ni prekosil in nad tako nizkimi cenami, kakršnih nikjer ni. Je že in ostane tako: Warmuth - Beljak je na Koroškem vodilen:

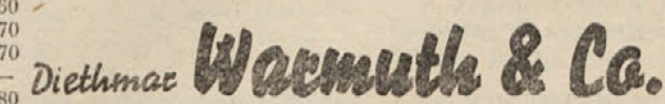
Damski plašči:	Velour 672.-	Deški šport 199.-
Športni 299.-	Zibeline 720.-	Hubertus 144.-
Homespune 366.-	Modelni 1210.-	Dekl. flavš 188.50
Fischgrät 450.-	1064.-, 915.-	
Flavš 560.-		
Otroški plašči:		
Modne 487.-		
Trpežne 280.-		
Športne 392.-		
Moške obleke:		
Trpežne 69.-		
Iz lodna 88.-		
Moške hlače:		
Trpežne 69.-		
Iz lodna 88.-		

Moški plašči:	Cromby 560.-	Cloth-predpasniki 16.50
Za vreme 375.-	Ulster 672.-	Delavski predpasniki 14.90
Fischgrät 420.-	Velour 882.-	Moške delavske srajce 37.-
Športni 470.-	Specialni 1180.-	Moške flanelaste srajce 44.70
		Moške dolge sp. hlače, barhent 39.90
Posebno poceni zimska oblačila:		
Pralna flanela 11.50		
Za srajce črtasta 12.50		
Za srajce karirasta 12.80		
Barhenti 11.70		
Domača tkanina od 6.90		
Volneno škotsko za otroke 16.80		
Smučarski loden, 140 cm 57.-		
Hubertus loden 64.-		
Blago za moške zimske plašče 74.-		
Blago za ženske zimske plašče 71.70		
Gabardini od 82.50		
Dvojni cord od 117.60		
Damske garniture perila 15.60		
Trpežna spodnja krila 19.50		
Zimske hlače 14.30		
Flanelaste nočne srajce 59.-		
Spodnje jopice 15.90		
Ripp-nogavice 9.90		
Nogavice iz svilenege flora 9.90		

16.50	84.-	Prevekle za vzglavnike, damast, 60x80 19.90
14.90	99.-	Ze izdelane prevleke za blazine iz atlas-damasta 120X190 cm 85.-
37.-	125.-	Prevekle za blazine iz rožaste posteljnine, 120X190 cm 69.50
44.70	157.-	Prevekle 140X190 cm 88.-
39.90	6.50	Posteljno-perje od 23.-
	7.60	Ze gotove blazine-pernice iz ne-produšnega inleta 190X120 cm 178.-
	11.60	Posteljne rjuhe 150X 220 cm 34.80
	37.50	
	18.90	
	15.50	
Od prihodnjega tedna specialne ponudbe blaga za dom. V naši veliki pasaji na Glavnem trgu (prej Klauß) razstavljamo:		
6.60		
12.60		
17.30		
22.90		
10.85		
19.60		
25.40		
10.90		
23.60		
14.70		
17.70		
7.-		
10.80		
17.90		
38.-		

ZAMENJAMO SUROVO VOLNO PROTI VSAKEMU BLAGU PO NAJVIŠJIH CENAH. - RADI SKRAJNO NIZKIH CEN SE IZPLAČAJO VOZNI STROŠKI

Največja trgovska hiša na Koroškem

BELJAK - VILLACH, HAUPTPLATZ 22

